

Ny rammeplan for barnehager 2017

Perspektiver fra PPT

PP-tjenestens mandat

- Spesialpedagogisk hjelp er hjemlet i Barnehageloven kap. V A, §§ 19a-19h.
- PPT skal sørge for at det blir utarbeidet lovpålagte sakkyndige vurderinger Jfr. §19c
- PPT skal bistå barnehagen i arbeidet med kompetanse – og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehagen for barn med særlige behov - §19c.

Sakkyndig vurdering

- PPT skal gjøre en sakkyndig vurdering og gjøre rede for om:
 - Foreligger det sen utvikling og lærevansker hos barnet
 - Realistiske mål for barnets utvikling og læring
 - Kan barnets behov avhjelpes innenfor et ordinære barnehagetilbudet

Egen bakgrunn med tidlig samspill

- Lærte om Orionmetoden, nå Marte meo-metoden i 1991-1993 – Henning Rye.
- Forandret forståelsen av barnet og hvordan barnet lærer – fra å ha en forståelse av at vi skal lære barnet ferdigheter, til å tenke samspill og ha stor oppmerksomhet på barnets initiativ.

Marte Meo-prinsippene

- Inntoning – legg merke til atmosfæren, stemmeleie etc.
- Se etter initiativ – hvor er oppmerksomhetsfokuset?
- Bekreftes initiativet? Blir barnet fulgt sett og hørt i sin oppmerksomhet?
- Benevnes initiativet?

Marte Meo-prinsippene forts.

- Settes det ord på barnets egne handlinger, ønsker og følelsesuttrykk ”her og nå”?
- Forberedes barnet på det som skal skje og fortelles barnet hva det kan gjøre?
- Deles glede og opplevelser?
- Er det turtaking og ventes det på barnets reaksjon? Relasjonen bekreftes gjennom rytmen i dialogen – aksjon – reaksjon.

Marte Meo-prinsippene, forts.

- Støttes barnet i å bli kjent med verden (triangleres) ved å få presentert personer, objekter og fenomener?
- Positiv ledelse: Relevante initiativ plukkes ut. Betyr å være i forkant ved å fortelle barnet hva det kan gjøre steg for steg i handlingsøyeblikket, eventuelt gi alternativer. Still ikke spørsmål hvis du ikke har et reelt valg – det skaper usikkerhet og forvirring.

Rammeplanen – formål og innhold

- Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdiger som skal gjenspeiles i barnehagen.
- Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen – dialog

- Prinsippene for den utviklingsstøttende dialogen – slik det er vist i Marte Meo-prinsippene, er direkte knyttet til demokrati, gjensidighet og påvirkningsmuligheter i eget liv.
- Prinsippene i Marte Meo passer godt til temaene og prinsippene i ny rammeplan for barnehager 2017.

Rammeplanen – omfattende

- Rammeplanen stiller store krav til barnehagene – til ledelse og til medarbeiderskap.
- Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.

Å jobbe i barnehagen

- I Eide barnehage står det på døren inn til første avdeling: Når du går inn denne døren, går du inn i verdens fineste yrker.

Å jobbe i barnehagen – forts.

- Å jobbe i barnehagen kan være utfordrende og slitsomt, men du verden hvor mye hver ansatt kan bety for små barn!
- Jeg slutter ikke å glede meg over å komme i barnehagene - der er det så mye håp!
- Det er utrolig mange barn som får mye god hjelp i sin utvikling, og mange foreldre som er takknemlige over god hjelp til å støtte barna sin utvikling!

Relasjoner smitter mer enn influensa (Anne Linder - ICDP)

- Relasjoner mellom den proffe og barnet blir kopiert av de andre barna i barnehagen.
- Barn har livsglede. Profesjonelle voksne som barnehagelærere trenger å ha både et individperspektiv og et systemperspektiv. Fokus både på gruppen og på det enkelte barnet.

Nyere forskning

- Nyere forskning viser at barnets samspill med sine nærmeste omsorgsgivere er avgjørende for barnets helhetlige utvikling.
- I følge ICDP (International Child Development Programme), er den beste måten å hjelpe et barn på, å hjelpe, støtte og bevisstgjøre omsorgspersoner og nettverk.
- <https://utdanningsforskning.no/artikler/8-veier-til-et-godt-samspill/>

Smil til barnet

- Profesjonell relasjonskompetanse handler om å håndtere motsetninger og kjenne styrken i relasjoner.
- Jo sterkere relasjonen er, jo mer tåler den (Linder, ICDP)
- Vis barnet at du er glad i det ved å smile.
- Barn som faller utenfor sier de voksne aldri smiler til dem (Linder).

Se barnets initiativ

- Det er viktig å se barnets initiativ. Barn tar mange initiativ i håp om at du ser et av dem.
- Speil barnet om du ser at barnet er lei seg, eller glad. Inviter også barnet til samspill: Lytt og svar; da trenger ikke barn som utfordrer samlingsstunden å forlate den.

Se barnets initiativ, forts.

- Ikke ros barna bare for det de gjør, men anerkjenn innsatsen (Linder, ICDP).
- Viktig å fange barnets oppmerksomhet, vise følelser, engasjement og skape fellesskap.
- Ta på deg ledertrøya og si at det er du som bestemmer, men ta barnet i handa og guide det trinn for trinn. Da skaper du gode rammer.

Trygg tilknytning

- Å skape en trygg tilknytning handler om å se barnet innenfra (Ida Brandtzæg). Hva er det barnet forsøker å fortelle meg? Hvordan kan jeg gjøre det tydelig for barnet at jeg er der for å hjelpe?
- Man kan bli ordentlig glad i barn man jobber for. Det merker barna. Er du glad for å se et barn, kjenner det seg viktig og gir tillit til deg (Brandtzæg).

Trygg tilknytning - overganger

- Når barnet begynner i barnehagen, skal samarbeidet med foreldrene legge til rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen.
- Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn.

Overganger

- Barnet trenger tett oppfølging – for å få tilhørighet og trygghet til å utforske og lære.
- Det er overganger også innad i barnehagen – disse er viktige for alle barn. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Overganger, forts.

- Overgangen mellom barnehage og skole – legge til rette for trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet skal bl.a.:

- Følge med på barnas kommunikasjon og språk, og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har en sen språkutvikling.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk, forts.

- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

Kilder

- <http://www.martemeeo.no/marte-meo-prinsippene/>
- Artikkel ved Line Fredheim Storvik, redaktør for Første steg – Utdanningsforbundets tidsskrift for barnehagelærere:
<https://utdanningsforskning.no/artikler/8-veier-til-et-godt-samspill/>

Kilder:

Bok: Se barnet innenfra

Hvordan jobbe med tilknytning i barnehagen

Ida Brandtzæg, Stig Torsteinson, Guro Øiestad

Kommuneforlaget 2013